

Zarządzenie nr 14/2019
Dyrektora
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi
z dnia 6 maja 2019r.

w sprawie: wprowadzenia do użytku wewnętrznego Instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze podkaszarki do obrzeży / ścinacza zarośli

Na podstawie: art. 207 §1,2 i art. 207¹ §1 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t. j. Dz.U. 2018r. poz. 917 z późn. zm.), Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003r. nr 169, poz. 1650 z późn. zm.).

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi
zarządza, co następuje:

§ 1. Wprowadza się do stosowania Instrukcję bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze podkaszarki do obrzeży/ścinacza zarośli stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 2. Zobowiązuje się Kierownika Działu Metodyczno - Administracyjnego, do zapoznania podległych mu pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi, z treścią powyższej Instrukcji i pisemnego potwierdzenia tego faktu w Oświadczeniu stanowiącym Załącznik nr 2 do niniejszego Zarządzenia. Oświadczenia z podpisami pracowników należy przekazać Inspektorowi ds. BHP.

§ 3. Zobowiązuje się pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi użytkujących podkaszarki do pisemnego potwierdzenia faktu zapoznania się z treścią Instrukcji o której mowa w §1 i stosowania się do wytycznych określonych w w/wym. Instrukcji

§4. Nadzór nad realizacją Zarządzenia, powierzam:

Kierownikowi Działu Metodyczno – Administracyjnego.
Kierownikowi Działu ds. Osób Starszych i Niepełnosprawnych
St. Inspektorowi ds. Bezpieczeństwa i Higieny

każdemu w swoim zakresie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Czeladzi
mgr Aneta Józwin-Rybska

I N S T R U K C J A

B E Z P I E C Z E Ń S T W A I H I G I E N Y P R A C Y

P R Z Y O B S Ł U D Z E P O D K A S Z A R K I D O O B R Z E Ż Y / Ś C I N A C Z A Z A R O Ś L I

---

1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest zapoznanie pracowników obsługujących podkaszarki do obrzeży / ścinacz zarośli z zasadami postępowania oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi przy obsłudze powyższych urządzeń i występującymi podczas wykonywania czynności roboczych zagrożeniami.

2. Przedmiot i zakres stosowania.

Przedmiotem instrukcji są zasady postępowania oraz bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze spalinowych podkaszarek do obrzeży / ścinaczy zarośli.

3. Uwagi ogólne - wskazania dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy.

Przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy jest podstawowym obowiązkiem każdego pracownika. W szczególności pracownik obsługujący podkaszarkę do obrzeży zobowiązany jest:

- Znać przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy związane z obsługą powyższego urządzenia.
- Wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przestrzegać wydawanych w tym zakresie zarządzeń i wskazówek przełożonych.
- Dbać o należyty stan powierzonych mu urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz o porządek w miejscu miejscu pracy.
- Używać przydzielonej mu odzieży i obuwia roboczego, oraz stosować sprzęt ochrony osobistej podczas wykonywania prac stwarzających zagrożenie dla jego życia i zdrowia.

Do obsługi podkaszarki do obrzeży / ścinacza zarośli może przystąpić pracownik który uzyskał zezwolenie na pracę od swojego bezpośredniego przełożonego oraz posiada:

- Dobry stan zdrowia potwierdzony zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do wykonywanych czynności,
- Szkolenie wstępne ogólne i instruktaż stanowiskowy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na zajmowanym stanowisku.
- Zapoznał się z zasadami obsługi i wymogami bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu podkaszarek spalinowych.
- Został wyposażony w odzież roboczą i ochrony osobiste jak; kask, ochronniki słuchu, okulary ochronne lub osłonę siatkową.

4. Uwagi szczegółowe.

Przed przystąpieniem do pracy pracownik powinien dokładnie zapoznać się z treścią niniejszej instrukcji a przyjęcie jej do wiadomości potwierdzić podpisem. We wszystkich wątpliwych przypadkach odnośnie interpretacji postanowień wynikających z instrukcji oraz sposobu postępowania podczas pracy, należy zwracać się o wyjaśnienie do swojego przełożonego.

4. 1. Przed rozpoczęciem pracy pracownik powinien:

- Ubrać się w odzież roboczą i ochronną przewidzianą do użycia na danym stanowisku pracy (ubranie robocze bez luźno zwisających elementów, rękawice ochronne, odpowiednie obuwie na nie śliskich podszewkach). Zdjąć z rąk wszystkie zbędne przedmioty takie jak biżuteria itp.
- Sprawdzić stan wyposażenia technicznego podkaszarki w tym:
  - czy wszystkie nakrętki, śruby i inne elementy są dobrze dokręcone, nieuszkodzone i nie zużyte
  - czy głowica żyłkowa jest prawidłowo zamontowana. Należy wymienić głowicę żyłkową jeżeli jest ona pęknięta, obłupana lub w inny sposób uszkodzona. W przypadku wymiany żyłki tnącej, należy stosować tylko żyłkę tnącą zalecaną przez producenta tj. żyłkę o średnicy 2,7mm. Nie należy stosować żadnych innych żyłek lub przystawek tnących.
  - czy silnik jest w należyтым stanie technicznym. Należy sprawdzić czy po uruchomieniu uzyskuje on pełne obroty i czy sprężyna (dźwignia) regulacji obrotów silnika i inne części, które decydują o podwyższeniu obrotów silnika są we właściwym stanie, czy nie dokonywano przy nich regulacji by podwyższyć obroty silnika.
  - czy nie dochodzi do wycieku oleju z tłumika lub nie wydobywa się z niego zbyt dużo dymu.
  - czy kabel i fajka świecy zapłonowej są w dobrym stanie technicznym i czy świeca nie musi być wymieniona ze względu na jej zużycie.
  - czy filtr powietrza jest czysty - w razie potrzeby należy go wyczyścić ciepłą wodą z mydłem lub wymienić nowy.
  - czy wszystkie osłony (mechanizmy zabezpieczające), pasy napędowe, odchylacze ścinków i uchwyty są prawidłowo zainstalowane i dobrze zamocowane.

Należy upewnić się też czy na powierzchni roboczej nie ma kamieni, kawałków drewna itp. gdyż przedmioty te mogą zostać odrzucone i spowodować zranienie operatora lub uszkodzenie urządzenia. W promieniu 15 metrów nie mogą znajdować się osoby postronne lub inny operator.

Po wykonaniu w.wym. czynności pracownik może przystąpić do uruchomienia urządzenia, po uprzednim nalaniu paliwa do zbiornika podkaszarki.

Podczas wykonywania tej czynności istnieje duże zagrożenie pożarowe. Dlatego też należy przestrzegać następujących zasad:

- należy zawsze ostrożnie obchodzić się z paliwem gdyż jest ono bardzo łatwopalne.

Zakaz palenia tytoniu i używania otwartego ognia.

- paliwo mieszać i wlewać tylko na wolnym powietrzu, przy wyłączonym i wychłodzonym silniku, z dala od wszelkich iskier czy płomienia, nie wdychać oparów i gazów.
- przed uruchomieniem silnika należy odsunąć się na odległość co najmniej 9 m od miejsca, w którym nastąpiło tankowanie.
- aby nie dopuścić do zanieczyszczenia paliwa, należy oczyścić powierzchnie zbiornika wokół korka wlewu paliwa.
- Nie należy napełniać zbiornika do pełna. Należy pozostawić minimum 15 mm od górnej krawędzi zbiornika. Zamknąć zbiornik korkiem. Jeżeli doszło do przepełnienia zbiornika (przelania), należy dokładnie usunąć rozlane paliwo.

UWAGA

W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek uszkodzeń, czy usterek nie wolno podejmować pracy. Należy niezwłocznie powiadomić o tym swojego przełożonego w celu szybkiej ich likwidacji. Dopiero po upewnieniu się, że zostały one usunięte pracownik może przystąpić do wykonania zadania.

Nie zastosowanie się do tego wymogu może spowodować ciężkie obrażenie ciała.

4.2. Podczas pracy należy stosować się do poniższych zasad!

- Trzymać mocno podkaszarkę za oba uchwyty. Głowicę żyłkową należy trzymać poniżej poziomu pasa. Nie wolno wykonywać cięcia traw, jeżeli głowica żyłkową znajdowałaby się wyżej niż 76 cm od ziemi.
- Podczas wykonywania pracy koncentrować całą swoją uwagę wyłącznie na czynnościach wykonywanych. Pracować z szybkością odpowiadającą naturalnemu rytmowi pracy tzn. z prędkością kroczenia, poruszać się pewnie zachowując pozycje równowagi gdyż złe wyważenie ciała może spowodować upadek.
- Aby móc pracować w dobrych warunkach i z zachowaniem bezpieczeństwa, należy ciąć chwasty wykonując ruch z prawej strony na lewą. Jeżeli jakiś przedmiot lub kawałek drewna znajdzie się na trasie tarczy, ten ruch boczny pozwoli ograniczyć zjawisko odrzutu. Nigdy nie należy ciąć elementów o średnicy większej niż 13 mm.
- Nie wolno używać narzędzia, jeżeli odchylacz trawy w dobrym stanie nie jest założony na miejsce.
- Używając narzędzia wyposażonego w tarczę trójzębną należy być wyjątkowo ostrożnym bo kiedy tarcza wejdzie w kontakt z czymś, czego nie może ciąć, może nastąpić odrzut. Kontakt ten może spowodować brutalne zatrzymanie tarczy podczas krótkiej chwili i nagle odrzucić narzędzie daleko od potrąconego przedmiotu. Reakcja ta może być na tyle gwałtowna, by użytkownik utracił kontrolę nad narzędziem. Odrzut może nastąpić kiedy tarcza napotyka przeszkodę, blokuje się, czy też wygina. Większe prawdopodobieństwo wystąpienia odrzutu zachodzi w strefie, gdzie trudno jest zobaczyć materiał do cięcia.
- Stosowane w podkaszarkach tarcze trójzębne zostały zaprojektowane jedynie do cięcia chwastów i miękkich roślin. Nie wolno używać tego narzędzia do innych zastosowań. Nigdy nie należy stosować tarczy trójzębnej do cięcia małych drzewek (krzaków).
- Używając tarczę tnącą należy po zatrzymaniu silnika, trzymać obracającą się tarczę w gęstej trawie lub chwastach do czasu aż przestanie się obracać.
- Tarczę uszkodzoną należy bezwzględnie wymienić. Przed każdym użyciem należy się upewnić, czy tarcza jest prawidłowo zainstalowana i dobrze zamocowana. Nie zastosowanie się do tego wymogu może spowodować ciężkie obrażenia ciała.
- W przypadku wymiany tarczy należy używać jedynie tarczy zaprojektowanej specjalnie dla użytkowanej podkaszarki. Nie wolno stosować żadnych innych modeli tarcz (elementów tnących).
- Przed przystąpieniem do regulowania lub napraw, należy bezwzględnie zatrzymać silnik urządzenia i odłączyć kabel ze świecy (za wyjątkiem regulacji gaźnika).
- Podczas instalowania czy zdejmowania tarczy należy używać grubych rękawic ochronnych.

4.3. Podczas pracy zabronione jest:

- stosowanie niebezpiecznych metod pracy, i stwarzanie zagrożenia dla siebie, czy otoczenia,
- nieprzestrzeganie przepisów i zasad bhp i nie stosowanie się do szczegółowych instrukcji i zaleceń przełożonych,
- usuwanie osłon czy znaków zabezpieczających na urządzeniu,
- dokonywanie samodzielnych napraw urządzenia,
- dopuszczanie do pracy na swoim stanowisku osób postronnych,
- dokonywanie samodzielnych zmian w konstrukcji urządzenia oraz w konstrukcji i kształtów uchwytów i ich rozmieszczeniu.
- nalewania paliwa przy włączonym urządzeniu lub gorącym silniku,
- użytkowanie podkaszarki posiadającej uszkodzone zabezpieczenia i osłony lub bez zamocowanych znaków bezpieczeństwa,
- koszenie trawy bez założonej osłony,
- dolewanie paliwa podczas pracy silnika, czy przed jego ostygnięciem,

- przechowywanie paliwa w nie atestowanych pojemnikach,
- dotykanie tarczy tnącej lub jej zatrzymywanie, kiedy jest ona w ruchu i się obraca. Tarcza obracająca się bezwładnościowo po zatrzymaniu silnika czy zwolnieniu spustu wyłącznika może spowodować poważne obrażenia ciała. Należy zachować kontrolę nad narzędziem do czasu aż tarcza zupełnie skończy się obracać.
- koszenie trawy mokrej ze względu na niebezpieczeństwo poślizgnięcia się,
- używanie ścinacza zarośli jeżeli obudowa tarczy nie jest poprawnie zainstalowana i przymocowana, lub kiedy nie jest ona w dobrym stanie,

4.4. Obsługując podkaszarkę należy:

- Ścisłe stosować się do zaleceń:
  - stanowiskowej instrukcji bhp,
  - dokumentacji techniczno – ruchowej
  - poleceń i wskazówek przełożonych.
- Sprawdzić czy uruchomienie urządzenia nie stworzy zagrożeń wypadkowych.
  - trawnik oczyścić z kamieni, kawałków drewna, odłamków szklanych, drutów i innych obcych przedmiotów,
  - usunąć wszystkie nisko zwisające gałęzie by uniknąć zranienia oczu,
  - sprawdzić czy w rejonie pracy kosiarki nie znajdują się osoby postronne lub zwierzęta,
  - koszenie trawy wykonywać tylko przy dobrej widoczności.
  - kosząc trawę na zboczach należy poruszać się w poprzek zbocza nigdy w górę czy w dół.

Obsługujący podkaszarkę powinien:

- szanować i dbać o powierzone mu urządzenie
- nie stwarzać żadnych zagrożeń dla siebie i osób znajdujących się w polu pracy kosiarki
- przestrzegać zasad i przepisów ujętych w poniższej instrukcji.

Należy bezwzględnie wyłączyć silnik urządzenia jeżeli:

- odchodzi się od niej
- przed dolewaniem paliwa
- przed oczyszczaniem kosiarki
- przy demontażu lub montażu noża lub linki

4.5. Po zakończeniu pracy należy:

- wyłączyć podkaszarkę, zatrzymać silnik i pozwolić mu ostygnąć,
- oczyścić komorę silnika, tłumika oraz całą podkaszarkę z nadmiaru smarów, liści i traw pozostałych po zakończeniu pracy
- oczyścić używane ochrony osobiste i odłożyć je na miejsce przechowywania
- przekazać informację o stanie zaawansowania wykonywanych prac swojemu przełożonemu.

5. Występujące zagrożenia:

- Uderzenia uszkodzonymi i odrzuconymi elementami podkaszarki.
- Uderzenia odrzuconymi elementami pochodzącymi z koszonego podłoża (kamienie, drewno, szkło itp.).
- Pochwylenia, uderzenia, amputacje spowodowane kontaktem z wirującymi elementami roboczymi urządzenia.
- Zaprószenia oczu
- Potknięcia i upadki na tym samym poziomie.
- Oblanie się paliwem lub mieszanką paliwową.
- Oparzenia spowodowane wybuchem lub zapaleniem się paliwa.
- Nadmierne obciążenie układu mięśniowo – ruchowego.
- Narażenie na wytwarzany hałas podczas pracy urządzenia.
- Narażenie na drgania mechaniczne.

6. Uwagi końcowe:

Ze względu na występujące zagrożenie wypadkowe i pożarowe związane z obsługą podkoszarek, wszystkie zauważone usterki należy niezwłocznie zgłaszać swojemu przełożonemu i bezwzględnie stosować się do jego wskazówek i poleceń.

Opracował:

.....

ZATWIERDZIŁ:

.....

Czeladź, 23 kwiecień 2019r.

.....
Pieczeń zakładu pracy

OŚWIADCZENIE

Niżej wymienione osoby oświadczają że zostały zapoznane z:

INSTRUKCJĄ BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

PRZY OBSŁUDZE PODKASZARKI DO OBRZEŻY/ ŚCINACZA ZAROŚLI

i zobowiązują się do przestrzegania zawartych w niej postanowień.

<i>Lp</i>	<i>Nazwisko i imię</i>	<i>Stanowisko</i>	<i>Data zapoznania</i>	<i>Podpis pracownika</i>	<i>Uwagi</i>
1	2	3	4	5	6
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					